

Pärnu spordivaldkonna arengukava strateegiapäev

Aeg: 15.03.2024 kell 09:00-12:00

Koht: Pärnu Keskraamatukogu rippaal

Osalejate arv: 29

Kohtumise moderaator: Ragnar Siil

Kohtumise eesmärk:

Kohtumise eesmärk oli anda ülevaade strateegia tegevuskava täitmisest selle kinnitamisest kuni 2023. aasta lõpuni ning jagada infot ja saada tagasisidet täitmise hindamise protsessi osas.

Päevakord:

1. Üldine tagasiside Pärnu linna spordielu hetkeseisust
2. Spordivaldkonna tegevuskava ülevaatamine ja täiendustepanekud
3. Prioriteetide seadmine 2024-2025. aastaks

Arutelude tulemused:

- Arutati Pärnu linna spordielu hetkeseisu üle. Osalejad olid positiivselt meelestatud, kuid arenguruumi eri küsimustes on piisavalt. Oluline on omavaheline koostöö ja infovahetus. Huvitegevuse osa toimib paremini, tippspordi osa vajab enam arendamist. Spordiprojektide toetusmeede toimib hästi, aga linn peaks toetama ka infrastruktuuri arendamisega.

Pärnu inimeste osavõtt liikumisüritustest ei ole väga suur (va jooks). On tugevalt treenivaid harrastajaid, pühapäevajalutajaid, aga mingi osa rahvast on kaasamata, tervisesportlasi võiks olla oluliselt rohkem. Samas leidis osavõtjate seas ka neid, kelle sõnul liiguvad asjad positiivses suunas. Näiteks Reiu-Raeküla suusarajal on alati inimesi, on tulnud uusi nägusid, noori ja vanu. Kuigi paljud ei võistle, siis harrastajaid siiski on. Peab arvestama asjaolu, et kõikide inimeste puhul ei ole sõltumata vanusest kunagi olnud eesmärk võistlemine. Oluline on liikumine ja positiivne on ka see, et liikumisest räägitakse rohkem. Oluline on harjumus liikuda. Mõju ei peaks mõõtma võistlustel osalejate arvu järgi, pigem tugineks uuringutele. Koroona on teravalt mõjutanud just suuremaid liikumisüritusi. Pigem on hakanud inimesed ise individuaalselt enam liikuma, võidavad need, kes ise suudavad rahva paremini kohale meelitada. Tuleb tuua ka rahvusvahelisi küllastajaid.

Sõudestaadioni teema on poolik ja lõpuni arendamata. Nutiajastu tekitab uusi probleeme, noored on suurema osa ajast ekraanide taga. Infokanaleid on liiga palju, info on killustunud, ajalehte enam info ei jõua. Mure, et ei näe kohtumisel koolispordiliidu esindajat. Kehaline kasvatus – vanker läheb ühest kraavist teise. Karm hindamine vs „liiga lihtne“ liikumine. Pigem seada rõhk sellele, kuidas liikuda ja erinevaid alasid harrastada. Huvihariduse toetusmeetmed on väga tänuväärased ja vajalikud. Linn peaks toetama enam rahvusvahelisi sündmuseid, mida võiks Pärnus toimuda iga kuu.

- Spordivaldkonna tegevuskava ülevaatamine ja täiendustepanekud. Hinnatud valgusfoori meetodil 2023.aasta lõpu seisuga:
  - roheline = tehtud esialgselt planeeritud kujul
  - kollane = teemaga on tegeletud, kuid erinevas mahus või veidi muudetud kujul
  - punane = tegevusega ei ole alustatud, selle sisu või teostamise aeg on oluliselt muutunud

- Tegevuskava punkt 1. Pärnus on liikumist ja sporti soodustavad tingimused.
  - Koolispordis (punktide 1.1.1 ja 1.1.2 osas) on tegelikult rohkem tegevusi tehtud – Pärnumaa Spordiliit (PSL) saadab täiendava info enda tegevuste kohta. Oldi ühel nõul, et kuna teemanädalate harjumus alles kujuneb, siis hetkel ei ole mõtet selles osas väga suuri muutuseid ette võtta. Samuti peaks varsti laekuma tagasiside küsimustik, mis aitab konkreetsemaid järeldusi teha.
  - Liikumisõpetuse tulekus on nii mõndagi positiivselt, on õpetajaid, kes on selle üle võtnud, kuid ka neid, kes pooldavad endist kehalist kasvatust. Üldiselt sõltub kõik konkreetsetest õpetajatest. Lisamärkusena toodi välja, et Pärnu linnaruumis võiks olla rohkem võrkpalliplatse.
  - Oldi eriarvamusel punkti 1.1.3 ehk ettevõtete sporditegevuse populariseerimine Pärnus kollasena markeerimise osas, kuna näiliselt erinevaid võimalusi jagub. Selgitati, et hinnati linna konkreetset rolli ja 2023. aastal ühe projekti toetamine (ettevõtete jalgpalliturniir) ei osutunud linna vaates piisavaks. Võtmeisikud on ettevõtete juhid ja nendega tuleks enam koostööd teha ja tehti ettepanek lisada spordiaasta parimate tunnustamisel kategooria spordisõbraliku ettevõtte tänamiseks.

- Tegevussuund 1.2. Kaasaegse ja mitmekülgse sporditaristu arendamine ja aastaringset liikumist võimaldavate tingimuste loomine.

Esitati ülevaade tegevuskava täitmisest ja põhjendati, miks osad tegevused kollased.

  - Oldi seisukohal, et tegevuskava täitmise vaates on üle keskmise hästi läinud. Erasektor on teinud väga tublit tööd. Tuleks neid eraldi tunnustada. Tuleks lisada Reiu-Raeküla terviseraja arendus, vajalik on olmehoone jms arendus.
  - Kui Metsa 19 hoonesse on nüüd kavandatud ronimine, siis mida on kavas teha võimlemisalade arendamiseks? Paljudel akrobaatikat, võimlemist või kahevõitlusalasid harrastavatel klubidel on endiselt ruumiprobleem ning ootus oli tulevikus just Metsa 19 ruumidesse saada. Viimasel ajal on linna poolt mõeldud pigem hoone lammutamisele, kuna renoveerimine oleks väga kulukas ja kuna Mai Kultuurikeskusest välja kolima pidanud Ranna raamatukogu viidi rendipinnale, siis muutus ka kontseptsioon. Hetkel on ülevaatamisel ka haridusasutuste ruumide kasutamine. Tänavu on lisandumas ka Raeküla kool. Metsa 19 hoone ei ole veel kavast maas, aga visioon ei ole hetkel kindel.
  - Loode-Pärnu jalgpallikeskus vajab endiselt edasi arendamist. Puudulik tribüün, puudulik tabloo jne. Riietusruume Rehepapi jaoks oodati koos jalgpallihalliga, aga tuli ainult halli tarbeks, rehepapi väljak ikkagi puudulik (Meistriliiga vaates).
  - Punktis 1.2.4 on puudu Düün, lisaks soovitus lisada kommentaari Noorte Väljak 2 renoveerimine, kuigi selle teostamise aeg on 2024. aastal.
  - Üleskutse anda tagasisidet Pärnu jalgrattastrateegiale, mille avalik väljapanek on hetkel käimas.

- Tegevuskava punkt 2. Pärnus on terviklikult toimiv spordisüsteem
  - Kultuur.parnu.ee kui spordisündmuste põhiline infokanal vajab täiendavat põhjalikku arutelu. Ettepanek domeeni nimeks sport.parnu.ee, kuna paljud ei seosta „kultuur“ sõna spordiga. Öhus on endiselt küsimus, miks korraldajad enda sündmuseid kultuuriportaali ei sisesta.
  - Korraldaja peab ise vaeva nägema turundusega, ei saa loota linnaametnikele. Sotsiaalmeedia, veebileht jne. Visit Pärnu tõi välja mure, et korraldajad ise ei pane piisavalt vara ja adekvaatset infot üles. Toodi välja võimalik lahendus: Veebilehti on võimalik sünkroniseerida. Eri portaalide haldajad peaksid kokku saama ja omavahel sünkroniseerimisvõimaluse läbi rääkima. Täiendav ettepanek on teha tunniajane koolitus, kus kõik huvilised saavad koos arvutitega kokku ja saavad selgeks, kuidas ja

kuhu võimalikult efektiivselt asju sisestada.

- Linn peaks oma toetuste kaudu suunama korraldajaid panustama nii turismihooaja välistesse sündmustesse kui ka keskusest kaugemal asuvate piirkondade kaasamise. Näiteks sel aastal toimuvad juulis nii Beach Grind kui ka Järvi festival. Projektide puhul võiks rohkem hinnata hooajavälisust ja neid enam toetada. Lisaks vaadata ka kaugust keskuslinnast / kesklinnast. Linna projektide hindamiskriteeriumites on hooajavälisus ära toodud, kuid seda võiks senisest rohkem kommunikeerida ja otsustamisel aluseks võtta, mis ei tähenda, et toetus juulikuus toimuvatele sündmustele peaks täiesti ära kaduma, aga toimumisaega tuleks rohkem arvestada. Näiteks rannavolle ei saagi toimuda muul ajal kui suvehooajal, seega aeg võib olla tingitud ka sündmuse või võistluse iseloomust. Linn saab ehitada silla ehk viia eri sündmuste korraldajad omavahel kokku, et nad omavahel aegade kattuvuse mure vajadusel lahendaksid.
- Tegevussuund 2.2. Treenerite ja sportlaste toetamine, tunnustamine ja järelkasvu soodustamine.
  - Pärnis head ja toimivat lahendust või visiooni, mis tooks treenereid teistest linnadest Pärnusse, ei ole kuskil veel suudetud välja töötada. Noortele treeneritele on olulised nii töökohad, motivatsioonisüsteemid, elamispinnad jm. Et järelkasvu teemal konkreetsemaid järeldusi teha, tuleks täpsemalt uurida, mis aladel on järelkasvu proleem kõige aktuaalsem. Kas on näiteks klubisid, mis eestvedaja pensionile minekuga võivad kaduda. Negatiivse poolena toodi välja, et treeneri ameti maine on langenud, seda eriti seoses hiljutiste skandaalidega, kus tuuakse välja aastate tagused lood.
  - 2024. aastal Pärnumaa Spordiliidu initsiatiivil juba käivitunud koolitusprogramm spordiklubide ja treenerite koolitamiseks ja lisaks on HHHT toetusmeetme abil toetatud juhendaja kvalifikatsiooni tõstmine – on olulised sammud eesmärgi täimise suunas.
  - Oldi pigem arvamusel, et treenerid peavad ise pingutama ja ise enda õpilastest järelkasvu kasvatama. See probleem on aktuaalne mitmel spordialadel ja koolides ning lisaks on endiselt mitmel alal endiselt probleem ka vähene kutsekvalifikatsiooniga treenerite arv.
  - Ettepanek: võiks olla noore treeneri stipendium, et toetada just algajaid treenerid.
  - Linn on teadlikult säilitanud toetuse alates 3. kutsetasemest, kuigi paljudes teises linnades toetatakse treenereid alates 4. EKR kutsetasemest. Treenerite toetus on väga tänuväärne, kuid tõenäoliselt üks põhjus, miks Pärnu treener on liiga vana, on selle tulemus, et toetused on liiga treenerikesksed.
- Tegevuskava punkt 3. Pärnu on mitmekülgsete ja kõrgetasemeliste spordisündmuste toimumispaik.
  - Punkt 3.1.1. „spordisündmuste sotsiaalsete ja majanduslike mõjude hindamine“ on märgitud punaseks. On endiselt kokku leppimata, kuidas üldse hinnata. Valdkond vajab kindlasti uuringuid, kuid esmalt tuleb kokku leppida, kas teeb linn või korraldaja ise. Teema vajab eraldi arutelu.
  - Punktis 3.1.3 on tulemusel viidatud selgelt jalgpallile, kuigi tegelikult on see punkt laiemaa haardega. Kuigi 2022. aastal loodi uus toetusmeede rahvusvaheliste suurprojektide kaasfinantseerimiseks, siis seni see veel kasutusse pole läinud, kuid loodetavasti tulevikus huvilisi on ja mõni suurüritus Pärnusse ka jõuab.
  - On hea, et on loodud lisaks üheaastastele projektidele ka mitmeaastaste projektide toetuse võimalus, mis annab korraldajale veidi enam kindlustunnet. Samuti on hea, et üheaastaseid projekte saab esitada kaks korda aastas. Samas puudub üldine kindlustunne jätkusuutlikkuse osas ning kuna on vaja majandada aasta läbi, siis on väga

- vaja lisarahastust. Osalustasude arvelt ei soovita tulusid suurendada, kuna varsti ületatakse kriitiline piir ka osaleja jaoks.
- Soovitus küsida alati enda korraldatud sündmuse kohta ka osalejatelt tagasisidet, efektiivne on ka sihtturundus teistele turgudele – näiteks Läti. Projekti mõjuulatust võiks arvesse võtta ka projektide hindamiskomisjon.
  - Uuringute ja mõjude osas tasub teha koostööd Pärnu Kolledžiga.
- Prioriteetide seadmine 2024-2025. aastaks. Millised on 3 kõige olulisemat märksõna või prioriteeti 2024-2025 aastal (arutelude tulemused laudkondade lõikes):
    1. Linna spordieelarve suurenemine;
    2. Spordiobjektide kättesaadavus, kohati on probleemiks kõrge hind;
    3. Treenerite ülekoormus, sageli töötatakse nii koolis kui spordiklubis/koolis;
    4. Koolispordi inimesi võiks rohkem teemaaruteludesse kaasata;
    5. Spordibaasid - mõnedel spordialadel endiselt kehvad treeningtingimused;
    6. Erinevate alade ja klubide sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine;
    7. Sporditegevuse toetamine peaks olema vaatega, et klubid ise muutuksid tugevamaks;
    8. Infosüsteem ei tööta hästi – klubide esindajatel pole aega tegeleda. Linn võiks rohkem toetada, näiteks aidata luua ühenduse turismiettevõtetega või vahendada ise informatsiooni;
    9. Noorte liikumisharrastuse edendamiseks noortreenerite motiveerimine;
    10. Eraettevõtjatel oleks enam motivatsioon investeerida, kui linn toetaks täiendavalt erabaase;
    11. Personal – noored treenerid ja järelkasv, leida lahendus, kuidas motiveerida Pärnusse jääma;
    12. Taristu arendamine – vaadata ka keskuslinnast väljaspoole (nt Audru);
    13. Kuidas liikumisharrastust tuua igal tasandil inimeste teadvusesse ja pidevalt pildil hoida;
    14. Noorte liikumisharrastus, treenerite järelkasv;
    15. Taristu, koostöö teiste osakondadega;
    16. Süsteemi pidev kaasajastamine, läbipaistvus;

Kuidas garanteerida, et ellu jääksid need, kes vedurit eest veavad, kui elukallidus pidevalt suureneb.

    17. Oluline on omavaheline suhtlus, koostöö, kaasamine. Nii Linnavalitsuse sisene kui klubide vaheline;
    18. Eraettevõtjate panustamine – nähakse potentsiaali ja julgetakse siia panustada;
    19. On vaja analüüsi, uuringuid;
    20. Noorte treenerite motiveerimine;
    21. Teenusedisain. Kuidas luua harrastajale suunatud teenust ja kust leida „soodsaid“ objekte;
    22. Harrastajale suunatud info kättesaadavuse parandamine – kes, kus, mida, millal pakub?

Protokolli koostas:
Johanna Lepp